

8. A szakmai követelmények leírása

8.1. Programkövetelmény-modul neve: **Pedagógiai, pszichológiai ismeretek**

Programkövetelmény-modul sorszám: 1

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások

minimális óraszám: 300 óra

maximális óraszám: 350 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Ismeri pedagógia szakmai terminusait, a pedagógiát tudományként értelmezi.	Képes pedagógiai feladatokat felismerni, megszerezni és alkalmazni a gyakorlatban	Munkája során szem előtt tartja a szakmai szabályait, és az egyéni bánásmód jelentőségét.	Önállóan, de a pedagógus iránymutatása alapján végzi munkáját. Betartja szakmai kompetenciájának határait
Pontos szakmai ismeretekkel rendelkezik a szocializációról	Képes a nevelés színtereit komplexen értelmezni	Nyitott a közvetítő szerepre a gyermek és családja között	Felelősséget vállal munkájáért és együttműködik a pedagógussal
Ismeri a gyermek megismerésének lehetőségeit, módszereit	Alkalmazza a gyermek komplex, több szempontú megismerésének módszereit	A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	Törekszik a rá bízott gyermek/tanuló mind tökéletesebb megismerésére és figyelemmel kíséri a gyermek/tanulók társas kapcsolatainak alakulását
Eligazodik a gyógypedagógia rendszerében, ismeri a gyógypedagógiai alapfogalmakat, csoportokat és tulajdonságaikat	Felismeri az egyes gyógypedagógiai csoportokat, fogalmakat és bekapcsolódik az SNI -s gyermek fejlesztő foglalkozásaiba	Elhivatott a fogyatékkal élők életminőségének javításában Előítéletmentes.	Önálló észrevételei vannak, és javaslatokat fogalmaz meg az SNI-s gyermek/tanulóval végzett munka során
Fejlődéslélektani, személyiséglélektani és szociálpszichológiai ismeretekkel rendelkezik	Alkalmazza az alapvető pszichológiai fogalmakat, a fejlődést folyamatnak tekinti. Ismeri az egyén és a közösség egymásra gyakorolt hatásait	Szem előtt tartja az egyéni, személyre szabott igényeket és megfelelő empátiával dolgozik, kezeli előítéleteit	Váratlan pedagógiai helyzetekben adekváтан reagál, de betartja kompetenciahatárait, munkájában elfogadó az egyéni sajátosságok, tulajdonságokkal szemben
Átlátja a személyiség fejlődését befolyásoló tényezőket, és értelmezi kapcsolatrendszerüket	Képes a személyiség alapú megközelítésre	Törekszik a személyiségfejlődést befolyásoló és veszélyeztető tényezők felismerésére a gyakorlatban	Munkájában igazodik a gyermekkel/tanuló személyiségének sajátosságaihoz
Ismeri az emberi szükségletek rendszerét, és a szükségletek egymásra gyakorolt hatását	Képes az ember alapvető és magasabb rendű szükségletek azonosítására a gondozási, nevelési folyamatban	Szem előtt tartja a gyermek/tanuló érdekeit, autonómiáját, identitását	Érzékenyen reagál a gyermek/tanuló szükségleteinek felmérésében és kielégítésében
Tisztában van az anya-gyermek kapcsolat jelentőségével, ismeri a kötődés fogalmát, típusait, valamint a hospitalizá-	Képes különbséget tenni az egyes kötődési mintázatok személyiségfejlődésre gyakorolt hatásai között, és igazodik az egyes kötődési között	Megfelelő empátiával dolgozik, szem előtt tartja a gyermek érdekeit, autonómiáját	Igyekszik megismerni a gyermek/tanuló családi körülményeit, tájékozódik a pedagógustól a rá bízott gyermek/tanuló családi háttéréről

ció káros hatásait			
Ismeri az életkori szakaszokat és általános jellemzőiket	Az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva, képes munkáját szervezni	Munkájában differenciál és megfelelő empátiával dolgozik	Szem előtt tartja az életkori és egyéni sajátosságokat a
Tudja, hogy a pedagógus személyisége, attitűdje, hogyan hat a személyiségfejlődésre	Képes különbséget tenni nevelő személyiségtulajdonosságainak hatásai között.	Betartja kompetenciahatárait, törekszik arra, hogy magas szakmai szinten végezze munkáját	Önkritikával és reális önértékeléssel végzi munkáját

8.2. Programkövetelmény-modul neve: **Családpedagógiai alapismeretek**

Programkövetelmény-modul sorszám: 2

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások

minimális óraszám: 250 óra

maximális óraszám: 300 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Pontos szakmai ismeretei vannak a családról, átlátja a család szocializációban betöltött szerepét	Képes információk szerzésére és kezelésére a rábízott gyermek/tanuló családjáról	A rábízott gyermek/tanuló szerzett információkat a szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli	A pedagógus iránymutatása alapján, de önálló kapcsolatot tart fenn a rábízott gyermek/tanuló családjával
Tisztában van a konfliktus típusaival és a konfliktusok feloldásának módjaival	Képes különbséget tenni az egyes konfliktustípusok között, kezdeményezi feltárásukat	Felelősséggel kezeli a rábízott gyermek/tanuló környezetében megjelenő konfliktusokat	Érzékenyen reagál és visszacsatol a munkája során megjelenő konfliktusokra, de kompetenciahatárait megtartja
Ismeri a devianciákat és veszélyeiket, valamint megelőzésének lehetőségeit	Képes elemezni a rábízott gyermek/tanuló szociális kapcsolatrendszerében megjelenő deviáns elemeket	Felelősséggel reagál és beavatkozik a munkája során megjelenő, kezeli előítéleteit	Együttműködik a pedagógussal a deviancia okozta veszélyek elhárításában
Pontos ismeretekkel rendelkezik a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség vonzásában megjelenő a gyermek/tanuló fejlődését befolyásoló veszélyekről	Kezdeményezi az adekvát kapcsolatfelvételt a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekkel/tanulóval és családjával	Felelőséget vállal a tudomására jutott gyermekre/tanulóra és családjára vonatkozó terhelő tények kezelésében	Felvállalja a tudomására jutott és feltárt tények hiteles, reális és előítéletmentes megítélését
Átlátja a fiatalkorú bűnelkövetés személyiségfejlődésben betöltött szerepét	Képes párhuzamot vonni a hátrányos helyzet, a veszélyeztetettség és a bűnelkövetés között Képes megkülönböz-	Az ok-okozati összefüggéseket felismeri, de kezeli előítéleteit, nem bocsátkozik feltételezésekbe	Kompetenciahatárait megtartja, támogatja a rászoruló gyermeket/fiatalt és családját

	tetni a család és az iskola felelőségét		
Ismeri a krízis jelentőségét és átlátja a családon belüli krízishelyzetek veszélyeit	Együttműködik a krízishelyzetek feltárásában, képes elemezni a tudomására jutott tényeket. Képes különbséget tenni tények és hipotézis között	Egyéni kommunikációs technikákat alkalmaz a krízishelyzetbe került gyermekkel/tanulóval	Tiszteletben tartja a család intimitását, de érzékenyen reagál a tényekre. Felelősettjelesen kezeli a tudomására jutott tényeket
Ismeri a mentálhigiéné a családi mentálhigiénés gondozás és a segítő beszélgetés szerepét a pedagógiai munkában	Képes a családtagokkal történő kapcsolatfelvételre, és az adekvát kommunikációra	Felelősettjeles, támogató, konzultatív, tanácsadó kommunikációt alkalmaz	Részt vesz a család belső erőforrásainak feltárásában, részt vállal a segítő beszélgetésben

8.3. Programkövetelmény-modul neve: Szabadidőpedagógia

Programkövetelmény-modul sorszám: 3

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások

minimális óraszám: 200 óra

maximális óraszám: 280 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelőség	Autonómia
Ismeri a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésének szemléletformáló hatását.	Képes együtt gondolkodásra a pedagógussal a csoport szabadidős tevékenységeinek megszervezésében.	Felelősettjelesen, a rábízott gyermek/tanuló életkori sajátosságaihoz igazodva tesz javaslatot a szabadidős programokra.	Önállóan kezdeményez, javaslatokat tesz.
Ismeri az óvoda és az általános iskola intézményen belüli és intézményen kívüli szabadidős tevékenységeinek lehetőségeit.	Képes megkülönböztetni az óvodai és iskolai programok jellemzőit.	Munkájában hangsúlyos a biztonság, a gyermek/tanuló egészségének védelme.	Önállóan kezdeményez, javaslatokat tesz, bekapcsolódik a szervezésbe.
Ismeri az óvodai, iskolai kirándulás és azerdei iskola, tábor előkészítésének, szervezésének, lebonyolításának lépéseit.	Képes a programokhoz megszervezéséhez szükséges források előteremtésében, mozgósítja a szülőket.	Részt vállal a helyszínek körültekintő kiválasztásában.	Újabb lehetőségeket, helyszíneket keres a táborozásra.
Széleskörű ismeretekkel rendelkezik az óvodai, iskolai programok és a hozzájuk kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékek terén.	Képes különbséget tenni a nemzeti, a természeti és a magánjellegű ünnepek között.	Felelősettjelesen alkalmazza az ünnepi szimbólumokat, jelképeket.	Kutatja és fontosnak tartja a népszokásokat, hagyományokat.

Játékpedagógiai és játépszichológiai ismeretekkel rendelkezik.	Képes játékeszközök beszerzésére, forrásteremtésre.	Felelősségteljesen összekapcsolja a játékot a munkával.	Önálló ötletei vannak, részt vesz a szervezésben.
Ismeri a közművelődési intézmények és a köznevelési intézmények kapcsolatrendszerét.	Képes a közművelődési intézmények között kiválasztani az életkorhoz igazodó programot biztosító intézményt.	Szelektál, felelősségteljesen dönt, választ a programok között, szerepet vállal a gyermek/tanuló szemléletének formálásában, igény szintjének emelésében.	Önállóan, adekvátan kommunikál a partnerintézményekkel, új lehetőségeket keres.
Ismeri a családdal történő kapcsolattartás formáit.	Együttműködik a családdal, képes a kapcsolatteremtésre, pedagógiai kommunikációra.	Felkészül a szülői értekezletekre, fogadóórákra, munkadélutánokra.	Team munkát végez, a pedagógus teljesértésű társaként jelenik meg.
Tapasztalatok értékelése, következtetések jövőbeni felhasználása.	Képes véleményt alkotni, tapasztalatokat megfogalmazni egy-egy programmal kapcsolatban.	Felelősségteljesen kommunikálja véleményét a gyermek, a család és a kollégák felé.	Kritikát, önkritikát gyakorol, szemléletformáló véleményt fogalmaz meg.

8.4. Programkövetelmény-modul neve: **Gondozás és egészségnevelés**

Programkövetelmény-modul sorszám: 4

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások

minimális óraszám: 150 óra

maximális óraszám: 200 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Alapvető egészségnevelési, egészségvédelmi ismeretekkel rendelkezik.	Képes megfelelő körülményeket teremteni a rá bízott gyermek/tanuló egészséges személyiségfejlődéséhez.	Felelősséggel kezdeményez és részt vállal a rá bízott gyermek/tanuló egészségnevelésében.	Bekapcsolódik a gyermek/tanuló és családja egészségvédelmi tevékenységébe.
Életkorspecifikus higiénés nevelési ismeretekkel rendelkezik.	Megteremti a gyermek/tanuló egészséges életkörülményeit.	Magas fokú higiénés elvárásokkal rendelkezik munkája minden területén.	Személyes példát mutat, keresi az új módszertani lehetőségeket a gyermek/ fiatal egészségneveléséhez.
Ismeri a személyi gondozás szerepét és jelentőségét a nevelési folyamatban.	Képes az individuális segítségnyújtásra.	Egészségnevelő munkája során szem előtt tartja az életközösségek sajátosságait, felelősségteljes kommunikációt folytat. Rendszeres tevékenységszervezéssel alakítja	Példamutatásán túl keresi az egyéni nevelési utakat, igazodik a rá bízott gyermek/tanuló családi körülményeihez.

		a szokásrendszert.	
Szakmailag magas szintű ismeretekkel rendelkezik az egészséges táplálkozás általános szabályairól	Összefüggéseket keresni és találni a testtömegindex, az egészséges tápanyagok és a táplálék mennyisége között és ezt demonstrálni a gyermeknek/tanulónak.	Helyesen méri fel, a rá bízott gyermek/tanuló aktuális étkezési szokásait. Életkorspecifikusan demonstrálja a gyermekkori étkezési szokások felnőttkori hatásait.	Önállóan kezdeményezi a gyermekek/tanulók körében a szokatlanabb, kevésbé ismert ételfajták kóstoltatását.
Ismeri az óvodáskorú és iskoláskorú gyermek pihenésének ideális körülményeit és a pihentető alvás feltételrendszerét.	Képes pihenés, alvás környezetei feltételeinek előkészítésére.	Felelősséggel, lelkiismerettel készíti fel a gyermeket az alvásra, körültekintően jár el a higiénés szokások kialakítása terén.	Érzelmi biztonságot teremt, érzékenyen reagál az egyéni különbségekre.
Tisztában van a helyes életritmus és az érzelmi biztonság kapcsolatával.	Igyekszik kielégíteni az óvodáskorú és az iskoláskorú gyermek komfortérzetét.	Betartatja a napirendet, de biztosítja annak rugalmasságát.	Javaslatokat tesz, a napirendi pontok szívesebb megvalósítása érdekében.
Ismeri a gondozási folyamatban elvárt magatartást, kommunikációs technikákat.	Képes saját igényeit a rábízott gyermek/tanuló igényei alá rendelni.	Az önállóság biztosításával irányítja a gondozási tevékenységet.	Megfelelő válaszkészséggel reagál a gyermek igényeire, segíti a gondozási folyamatot.

8.5. Programkövetelmény-modul neve: **Kommunikáció és viselkedéskultúra**

Programkövetelmény-modul sorszám: 5

Programkövetelmény-modul kompetenciáinak elsajátításához szükséges foglalkozások

minimális óraszám: 100 óra

maximális óraszám: 170 óra

Képzési forma: Csoportos konzultáció

Tudás	Képesség	Felelősség	Autonómia
Szakmailag magas szintű ismeretekkel rendelkezik a kommunikáció elméletéről és gyakorlatáról.	Képes az adekvát kommunikációra.	Felelősséget vállal abban, hogy kommunikációs stílusa mintául szolgál a rábízott gyermek/tanuló kommunikációjához.	Önállóan veszi fel a kapcsolatot a gyermekkel, családdal, intézményekkel.
Tisztában van a kulturált és elvárt kapcsolatteremtés szabályairól a pedagógiai folyamatban.	Képes a munkahelyén a kulturált kapcsolatteremtés szabályait.	Felelősségteljesen irányítja a kommunikációs folyamatot.	Kapcsolatteremtésében kezdeményező, kézben tartja az irányítást.
Ismeri a kulturált „Üdvözlési formákat”	Üdvözlő a gyermeket, családot, bemutatko-	Kulturáltan társalog, tisztán, érthetően be-	Társalgást kezdeményez, irányít és tart

formákat és a „Bemutatkozás illemtanát”. Tiszában van az első benyomás jelentőségével.	zásában a lényeges elemekre szorítkozik, kerüli a személyes elemeket. Kommunikációjával képes fenntartani hallgatósága érdeklődését.	szél, aktív részese a kommunikációs folyamatnak.	fenn.
Ismeri a közvetett és közvetlen kapcsolatteremtés szabályait, kultúráját.	Képes személyesen, telefonon és írásban kapcsolatot kezdeményezni és válaszolni.	Irányítja a kapcsolat mélységét és intenzitását.	Önállóan kezdeményez, kulturáltan, nyitottan kommunikál, egyértelmű határokat szab.
Ismeri a bizalmi légkör kialakításának lépéseit, feltételeit.	Képes bizalmi légkör kialakítására és fenntartására a gyermekkel/tanulóval és családjával.	A bizalom megszerzése után huzamosabb ideig fenntartja a bizalmi állapotot, a tudomására jutott információkat diszkréten kezeli.	Munkatársaival együttműködik, kommunikációja nyitott, az információka bizalmasan kezeli.
Pedagógus szerepét össze tudja egyeztetni a divatos, ápoltság, sminkkel, testi higiéniával.	Ápoltság, képes egyéniségének és pedagógus hivatásának összeegyeztetésére.	Igényes saját magával, munkájának színvonalával szemben és ezt másoktól is elvárja.	Megjelenésével is nevel, pozitív mintát nyújt a rá bízott gyermekek/tanulóira.